

Factors Affecting Foreign Investment to Invest in Lao PDR

Case Study: Chinese Investors in Chengdu of China

Soudthida HOONGSENGPHA¹, Paengphimpha SAYJALERN, Thongkhoun

PHOMMACHACK and Dokkeo CHANTHALASY

Confucius Institute, Souphanouvong University, Lao PDR

¹Correspondence:

Soudthida

HOONGSENGPHA,

Confucius Institute,

Souphanouvong University,

Tel: +856 20-5584 2828,

E-mail:

soudthida@gmail.com

Article Info:

Submitted: Sep 13, 2022

Revised: Sep 26, 2022

Accepted: Oct 06, 2022

Abstract

This research on the factors affecting foreign investment in Lao PDR emphasized the input factors which include 7 main aspects: government policy, economic, socio-cultural, infrastructure, market-competition, natural resources and Labor-skills. The key sample participants of this investigation were Chinese entrepreneurs-businessmen who are operating business in Chengdu, Sichuan of China with the number of 196. The tool used for data collection was the questionnaire and the statistical software (SPSS) was employed for Binary Logistic Regression Analysis for testing and forecasting.

The results of the study revealed that the factors used in the research have a positive relationship with the factors that affect foreign investment in the Lao PDR. With a statistical significance level of 0.05 above which include: 1) Economic Factors, 2) Infrastructure Factors, and 3) Natural Resource Factors with a statistical significance level of 0.05.

Keywords: *Factors Affecting, Investors, Chinese Entrepreneurs, Lao PDR*

1. ພາກສະເໜີ

ເສດຖະກິດໃນທົ່ວໂລກ ຍັງພົບຫຼາຍບັນຫາທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ບັນດາຫົວໜ່ວຍວິສາຫະກິດໃນ ສປປ ຈີນ ກໍ່ຍັງປະເຊີນໜ້າກັບການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຄ່າແຮງງານ, ພາສີອາກອນ, ອາຄານສະຖານທີ່ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ ທີ່ກໍ່ລັງເພີ່ມຄວາມກົດດັນຕໍ່ກັບບັນດາຫົວໜ່ວຍວິສາຫະກິດ ໂດຍສະ ເພາະການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ, ຊັບພະຍາກອນ ແລະ ການດັດປັບຂອງອຸດສາຫະກຳ. ປັດຈຸບັນ, ປະເທດຈີນເປັນປະເທດໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນໂລກ ແລະ ກຳລັງສົ່ງເສີມການລົງທຶນອອກໄປຕ່າງປະເທດ ໂດຍສະ ເພາະໃນຂົງເຂດອາຊຽນ ຕາມຍຸດທະສາດ “ໜຶ່ງແລວ ໜຶ່ງເສັ້ນທາງ” ເຊິ່ງໄດ້ເຮັດໃຫ້ບັນດາຫົວໜ່ວຍວິສາຫະກິດຂອງຈີນ ເກີດການຫັນປ່ຽນຕາມກົນໄກທາງເສດຖະກິດຢ່າງວ່ອງໄວ ເພື່ອຫາໂອກາດໃນການການພັດ

ທະນາ ແລະ ການຂະຫຍາຍການລົງທຶນອອກສູ່ຕ່າງປະເທດ ເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ໂດຍສະເພາະ ໃນຂົງເຂດປະເທດອາຊຽນ ແລະ ສປປ ລາວ ເພື່ອເປັນການຂະຫຍາຍຕະຫຼາດ, ສັນຫາຊັບພະຍາກອນ ແລະ ຂະຫຍາຍອຸດສາຫະກຳຂອງຕົນ (H.Soudthida, 2015).

ສຳລັບປະເທດທີ່ເປັນແຫຼ່ງຂະຫຍາຍການລົງທຶນ ຫຼື ສປປ ລາວ ເຫັນວ່າ: ວິທີນຳໃຊ້ການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດໃຫ້ເກີດຜົນດີນັ້ນ ກໍ່ແມ່ນບັນຫາທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ. ເພາະການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ ຫາກຖືກນຳໃຊ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ເໝາະສົມ ແມ່ນສາມາດຊ່ວຍພັດທະນາ ແລະ ສ້າງເສດຖະ ກິດໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງທັງພາຍໃນປະເທດ ແລະ ພາກພື້ນ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ, ສາມາດນຳໃຊ້ຄວາມໄດ້ປຽບຂອງເງິນທຶນຕ່າງປະເທດ, ຄວາມທັນສະໄໝທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ, ລະບົບການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງທີ່ເຂັ້ມແຂງ-ທັນສະ

ໄໝ, ສ້າງສິມິແຮງງານ ແລະ ສ້າງວຽກເຮັດງານທຳໃນທ່ອງ ຖິ່ນ ແລະ ດ້ານອື່ນໆ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ. (H.Soudthida and Min Zhu, 2014)

ນັບແຕ່ປີ 1986 ເປັນຕົ້ນມາ, ລັດຖະບານລາວ ໄດ້ ຫັນປ່ຽນລະບົບກົນໄກເສດຖະກິດແບບໃໝ່ ແລະ ເປີດກ້ ວາງໃນການລົງທຶນທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ພ້ອມທັງ ປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມທາງດ້ານການລົງທຶນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ປະຕິບັດນະໂຍບາຍເພື່ອສົ່ງເສີມການລົງທຶນໃນຫຼາຍ ດ້ານ, ຈຸດປະສົງ ກໍ່ເພື່ອດຶງດູດການລົງທຶນໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ໂດຍ ສະເພາະ ການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດ ໃນ ສປປ ລາວ ໄດ້ ເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດລາວມີການພັດທະນາຢ່າງວ່ອງໄວ.

ປັດຈຸບັນ, ສປປ ລາວ ໄດ້ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການ ຮ່ວມມືດ້ານເສດຖະກິດ, ການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນຂອງ ສປ ຈີນ. ເຮັດໃຫ້ການລົງທຶນຈາກ ສປຈີນ ຢູ່ລາວມີຄວາມ ພື້ນເດັ່ນໃນຫຼາຍດ້ານເຊັ່ນ: ການລົງທຶນໃນຂົງເຂດເສດຖະ ກິດພິເສດ, ສູນການຄ້າ, ເຂື່ອນໄຟຟ້າ, ທາງລົດໄຟ, ທາງ ດ່ວນ, ຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ແລະ ອື່ນໆ.

ດັ່ງນັ້ນ, ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈໃນຄັ້ງນີ້ ແມ່ນການຄົ້ນຄ້ ວາກ່ຽວກັບ ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການລົງທຶນຂອງນັກທຸລະກິດ ຈີນ ທີ່ຈະມາລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ. ເຊິ່ງພວກເຮົາ ສາມາດ ເຂົ້າໃຈເຖິງຄວາມຄິດເຫັນ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການ ຂອງ ນັກ ລົງທຶນຈາກ ສປ ຈີນ, ເຊິ່ງອາດຈະຊ່ວຍໃຫ້ລັດຖະບານລາວ ສາມາດນຳໄປເປັນຂໍ້ມູນເພື່ອປັບປຸງເງື່ອນໄຂທີ່ອຳນວຍໃນ ການລົງທຶນ ເພື່ອເປັນການດຶງດູດການລົງທຶນໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼາຍກວ່າເກົ່າ.

ຈຸດປະສົງໃນການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ ປະກອບມີ: ການ ສຶກສາຂໍ້ມູນທົ່ວໄປໃນການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງລົງທຶນ ຂອງນັກທຸລະກິດຈີນ ແລະ ວິ261ເຄາະຫາບັນດາປັດໄຈທີ່ ມີຜົນໃນການເລືອກລົງທຶນໃນສປປລາວ.

2. ວິທີການດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າ

2.1 ເຄື່ອງມືໃນການເກັບຂໍ້ມູນ

ເປັນການຄົ້ນຄວ້າແບບປະລິມານທີ່ນຳໃຊ້ແບບສອບ ຖາມ ເປັນເຄື່ອງມື ໃນການລວບລວມຂໍ້ມູນ ເພື່ອສຶກສາຫາ

ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການລົງທຶນ ແລະ ນຳໃຊ້ ທິດສະດີ Factors Affecting of Location Investment Theory ຂອງ Louis T, Wells Jr. (1983), W.Isard (1956) and Losch (1954) ແລະ ບົດຄົ້ນຄ້ວາກ່ຽວກັບ Analysis of the Factors Affecting Investment in Location ຂອງ Broadman & Sun, Dai Pingsheng, Dai Shugeng, Wells L., Soudthida, H. and Min Zhu. ໃນການສັງລວມບັນດາທິດສະດີ ແລະ ບົດວິໄຈທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສາມາດກຳນົດໄດ້ປັດໄຈທີ່ໃຊ້ໃນການສຶກສາ ເຊິ່ງປະກອບ ມີ 7 ປັດໄຈຫຼັກ ຄື: ດ້ານນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ, ດ້ານເສດຖະກິດ, ດ້ານສັງຄົມ-ວັດທະນະທຳ, ດ້ານພື້ນຖານ ໂຄງລ່າງ, ດ້ານຕະຫຼາດ-ການແຂ່ງຂັນ, ດ້ານຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ ແລະ ດ້ານແຮງງານ-ສະຫວັດດີການ.

2.2 ວິທີການຄົ້ນຄວ້າ

ກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ ເປັນຜູ້ ປະກອບ/ນັກທຸລະກິດ ຈາກ ສປ ຈີນ. ໂດຍຕົວຢ່າງທີ່ໃຊ້ໃນ ການສຳຫຼວດທັງໝົດມີ 196 ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ແລະ ນຳ ໃຊ້ໂປຼແກມສຳເລັດຮູບທາງສະຖິຕິ SPSS ໃນການວິເຄາະ ຫາລະດັບຄ່າຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ ແລະ ການທົດສອບ ສົມມຸດຕິຖານ ເພື່ອໃຊ້ໃນການພະຍາກອນກ່ຽວກັບ ປັດໄຈ ທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການລົງທຶນຂອງນັກທຸລະກິດຈີນ.

2.3 ວິທີການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

1) ການວິເຄາະຂໍ້ມູນໃນການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງ ການລົງທຶນຂອງນັກທຸລະກິດຈີນ ແມ່ນໃຊ້ສະຖິຕິແບບພັນ ລະນາ (Descriptive Statistic) ໃນການອະທິບາຍ ແລະ ການວິ ເຄາະຂໍ້ມູນໂດຍໃຊ້ຕາຕະລາງແຈກແຈງຄວາມຖີ່ (Frequency), ຄ່າສ່ວນຮ້ອຍ (Percentage)

2) ການວິເຄາະປັດໄຈທີ່ມີຜົນ ໃນການເລືອກລົງທຶນ ໃນສປປລາວ.ເປັນການວິເຄາະຄວາມສຳພັນຂອງຕົວປ່ຽນ ອິດສະຫຼະ ແລະ ຕົວປ່ຽນຕາມ ໂດຍໃຊ້ແບບຈຳລອງແບບ ຈຳລອງໂລຈິດ (Binary Logit Model) ດ້ວຍການວິເຄາະ ສົມຜົນການຖົດຖອຍແບບໂລຈິດສະຕິກ (Binary Logis- tics Regression) ດ້ວຍວິທີ (backward stepwise: LR) ເປັນການວິເຄາະໂດຍການຖອນຕົວປ່ຽນທີ່ບໍ່ມີຜົນໃນການ

ລົງທຶນອອກເທື່ອລະຕົວປ່ຽນຈົນເຫຼືອພຽງຕົວປ່ຽນທີ່ມີຜົນ
ແລະ ມີແບບຈຳລອງດັ່ງນີ້:

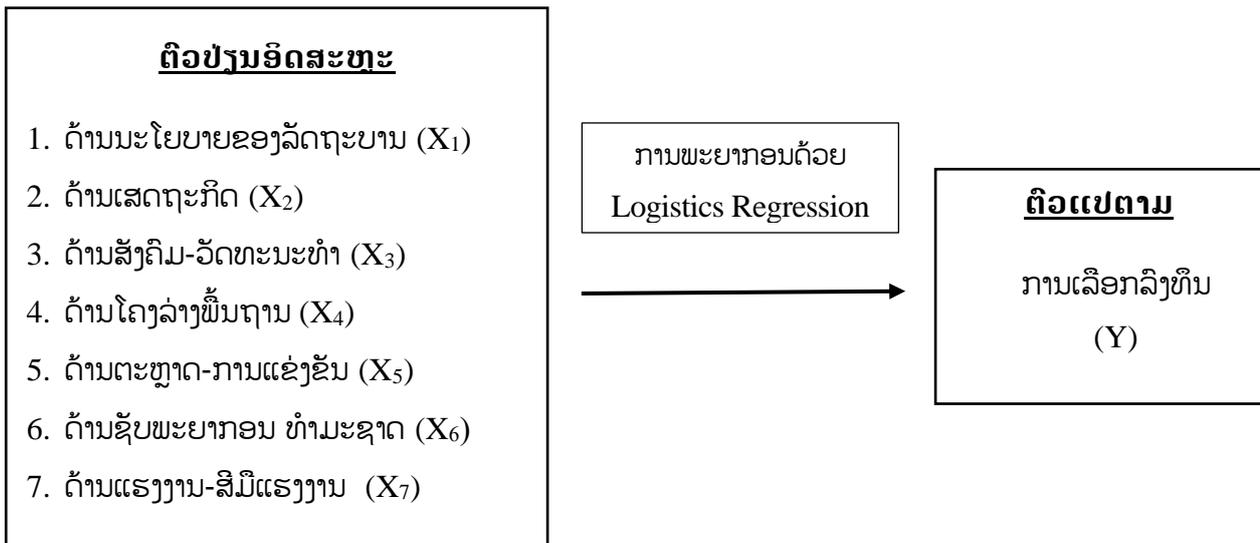
$$Z = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_p X_p$$

$$\text{Prob (event)} = \frac{1 e^z}{1 + e^{-z}}$$

P-value < 0.1 ປັດໄຈດັ່ງກ່າວມີຜົນຕໍ່ການລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ

P-value > 0.1 ປັດໄຈດັ່ງກ່າວບໍ່ມີຜົນຕໍ່ການລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ

ຂອບເຂດແນວຄວາມຄິດຂອງການວິເຄາະ

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1 ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບທຸລະກິດຂອງນັກລົງທຶນ ຈົນ ທີ່ໃຊ້ເປັນກຸ່ມຕົວຢ່າງ

ທຸລະກິດຂອງນັກລົງທຶນຈົນທີ່ໃຊ້ເປັນກຸ່ມຕົວຢ່າງ ໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນປະເພດທຸລະກິດ ບໍລິການ (65.3%) ທີ່ໄດ້ມີການດາເນີນກິດການມາເປັນ ແລ້ວ 11-15 ປີ (54.1%) ໂດຍມີມູນຄ່າການລົງທຶນ ປະມານ 1-5 ລ້ານໂດລ່າສະຫະລັດ (58.1%) ທີ່ມີການດາ ເນີນທຸລະກິດໃນຮູບແບບເອກະຊົນທີ່ບຸກຄົນຮ່ວມທຶນກັນ (66.8%) ແລະ ຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມສ່ວນຫຼາຍແມ່ນເຈົ້າ ຂອງທຸລະກິດ (54.6%) ແລະ ມີຄວາມຕ້ອງການ/ຄາດ ຫວັງຈະມາລົງທຶນຢູ່ ສປປ ລາວ (77.5%).

3.2 ການວິເຄາະປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການມາລົງທຶນ ໃນ ສປປ ລາວ ຂອງນັກທຸລະກິດຈົນ.

ການວິເຄາະຄວາມສຳພັນຂອງຕົວປ່ຽນຕາມ ແລະ ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະຈຳນວນ 7 ຕົວປ່ຽນຫຼັກ ໂດຍໃຊ້ແບບ ຈຳລອງສົມຜົນການທົດຖອຍໂລຈິດສະຕິກ (Logistics Regression) ແລ້ວນາໄປພະຍາກອນຕົວປ່ຽນຕາມທີ່ມີໄດ້ ພຽງ 2 ຄ່າຄື: 1 (ເລືອກລົງທຶນ) ແລະ 0 (ບໍ່ເລືອກລົງທຶນ) ເມື່ອພິຈາລະນາຜົນທາງສະຖິຕິຂອງແບບຈຳລອງພົບວ່າ Chi-square ເທົ່າກັບ 98.936 ແລະ ຄ່າ Sig ເທົ່າກັບ 0.000 ເຊິ່ງນ້ອຍກວ່າ 0.05 ທີ່ລະດັບຄວາມສາຄັນທາງ ສະຖິຕິ 0.05 ສະຫຼຸບວ່າການການລົງທຶນຂອງນັກທຸລະກິດ ຈົນ ໃນ ສປປ ລາວ ຂຶ້ນກັບຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ 3 ຕົວປ່ຽນ ດັ່ງທີ່ໄດ້ສະແດງຜົນໃນຕາຕະລາງ 1. ການກວດ ສອບຄວາມເໝາະສົມຂອງແບບຈຳລອງ (Goodness of fit) ເຫັນວ່າ ຄ່າ Nagelkerke R Square ເປັນຄ່າທີ່ບອກ ສັດສ່ວນທີ່ອະທິບາຍຄວາມຜັນແປຂອງແບບຈຳລອງນີ້ ເຊິ່ງ ໃນທີ່ນີ້ມີຄ່າເທົ່າກັບ 60.5% ຂອງຄວາມຜັນແປທີ່ສາມາດ

ອະທິບາຍໄດ້ໃນສົມຜົນໂລຈິດສະຕິກຂອງແບບຈຳລອງນີ້ ດັ່ງທີ່ສະແດງໃນ ຕາຕະລາງ 2.

ການຈຳແນກຕົວແບບການພະຍາກອນ: ຜົນການທົດສອບຄວາມໜ້າເຊື່ອຖືຂອງແບບຈຳລອງສົມຜົນຖືດຖອຍແບບໂລຈິດສະຕິກເປັນການປຽບຄ່າພະຍາກອນ (Predicted) ແລະ ເກັບຂໍ້ມູນຈິງ (Observed) ສາມາດອະທິບາຍໄດ້ດັ່ງນີ້:

ຈາກຂໍ້ມູນຈິງ (Observed) ມີນັກທຸລະກິດຈີນເລືອກທີ່ຈະລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ (Y=1) ຈຳນວນ 152 ຄົນ, ສົມຜົນຖືດຖອຍແບບໂລຈິດສະຕິກສາມາດພະຍາກອນວ່າ ນັກທຸລະກິດຈີນ ເລືອກທີ່ຈະລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ ຈຳນວນທັງໝົດ 152 ຄົນ ສະແດງວ່າ ການພະຍາກອນໄດ້ຖືກຕ້ອງ 100%.

ຈາກຂໍ້ມູນຈິງ (Observed) ມີນັກທຸລະກິດຈີນ 196 ຄົນ, ໃນສົມຜົນຖືດຖອຍແບບໂລຈິດສະຕິກສາມາດພະຍາກອນຄວາມຖືກຕ້ອງ ຈຳນວນ 152 ຄົນ, ສະຫຼຸບວ່າ ສົມຜົນພະຍາກອນໂລຈິດສະຕິກຂອງແບບຈຳລອງນີ້ສາມາດພະຍາກອນຖືກຕ້ອງໄດ້ 77.60 %.

ຜົນການທົດສອບສົມຜົນຖືດຖອຍໂລຈິດສະຕິກພົບວ່າ ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການເລືອກລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວຂອງນັກທຸລະກິດຈີນ ດ້ວຍການນຳຕົວແປທັງໝົດເຂົ້າໄປສົມຜົນຖືດຖອຍໂລຈິດສະຕິກດ້ວຍເຕັກນິກ (Backward Regression) ໃນລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ສາມາດຂຽນສົມຜົນໄດ້ດັ່ງນີ້:

$$Y = -20.383 + 1.602X_2 + 2.639X_4 + 1.436X_6$$

ຈາກຜົນການປະເມີນຜົນແບບຈຳລອງສົມຜົນການທົດຖອຍໂລຈິດສະຕິກ ເຫັນວ່າປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວຂອງນັກທຸລະກິດຈີນ ມີ 3 ປັດໄຈດັ່ງນີ້:

- ຄ່າສຳປະສິດທາງດ້ານເສດຖະກິດ (X₂) ມີຄ່າເທົ່າກັບ 1.602 ແລະ ມີຄ່າ Sig = 0.022 ນ້ອຍກວ່າ 0.05 ເຊິ່ງມີດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ປັດໄຈທາງດ້ານເສດຖະກິດດີຂຶ້ນ/ເພີ່ມຂຶ້ນ ແມ່ນ

ມີຜົນເຮັດໃຫ້ນັກລົງທຶນຈາກ ສປຈີນເລືອກມາລົງທຶນເພີ່ມຂຶ້ນ.

- ຄ່າສຳປະສິດທາງດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງ (X₄) ມີຄ່າເທົ່າກັບ 2.639 ແລະ ມີຄ່າ Sig = 0.000 ນ້ອຍກວ່າ 0.05 ເຊິ່ງມີດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ປັດໄຈທາງດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຂອງປະເທດລາວ ດີຂຶ້ນ/ມີຄວາມສະດວກສະບາຍຂຶ້ນ ແມ່ນມີຜົນເຮັດໃຫ້ນັກລົງທຶນຈາກ ສປຈີນເລືອກມາລົງທຶນເພີ່ມຂຶ້ນ.

ຄ່າສຳປະສິດທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ (X₆) ມີຄ່າເທົ່າກັບ 1.436 ແລະ ມີຄ່າ Sig = 0.001 ນ້ອຍກວ່າ 0.05 ເຊິ່ງມີດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ປັດໄຈທາງດ້ານດ້ານຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ ໃນປະເທດລາວອຸດົມສົມບູນຫຼາຍເທົ່າໃດ ແມ່ນຍັງມີຜົນເຮັດໃຫ້ນັກລົງທຶນຈາກ ສປຈີນເລືອກມາລົງທຶນເພີ່ມຂຶ້ນ. ດັ່ງລາຍລະອຽດໃນຕາຕະລາງ 3.

4. ວິພາກຜົນ

ຈາກການສຶກສາ ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ ພົບວ່າ: ປັດໄຈທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບທິດສະດີຂອງ Losch (1954) ທີ່ໄດ້ກ່າວວ່າ: ການໄປລົງທຶນຢູ່ຕ່າງປະເທດນັ້ນ, ປັດໄຈຫຼັກທີ່ສຳຄັນຕ້ອງພິຈາລະນາກໍ່ຄື ປັດໄຈດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ປັດໄຈດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ປັດໄຈດ້ານການເມືອງ/ນະໂຍບາຍ; ແລະ ປັດໄຈທາງດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບທິດສະດີຂອງ W. Isard (1956) “Locational Games and Game Theory” ທີ່ໄດ້ສະຫຼຸບຜົນການທົດສອບພົບວ່າ: ປັດໄຈທີ່ສຳຄັນໃນການລົງທຶນຢູ່ຕ່າງປະເທດຂອງຜູ້ປະກອບການວິສາຫະກິດ ແມ່ນປັດໄຈທາງດ້ານຄ່າແຮງງານ-ສິນິແຮງງານ, ປັດໄຈດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານ-ການຂົນສົ່ງ ແລະ ຂະໜາດຂອງຕະຫຼາດ.

ຈາກການສຶກສາ ພົບວ່າ: ປັດໄຈທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແມ່ນມີຜົນເຮັດໃຫ້ການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດໃນປະເທດນັ້ນເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບການຄົ້ນຄ້ວາຂອງ

ZHANG Xian, ZHOU Yong ແລະ Soudthida.H ທີ່ສຶກສາພົບວ່າ: ປັດໄຈທາງດ້ານການພັດທະນາ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດໃນຂົງເຂດ/ປະເທດນັ້ນໆ ແມ່ນມີຜົນຫຼື ອິດທິພົນຕໍ່ການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດ. ສະນັ້ນ, ການທີ່ລັດຖະບານຄວນຄວບຄຸມເສດຖະກິດໃຫ້ມີສະຖຽນລະພາບ ແລະ ມີການພັດທະນາ/ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແມ່ນເປັນເງື່ອນໄຂໜຶ່ງເພື່ອເປັນການດຶງດູດການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດເຂົ້າມາລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ.

ຈາກການສຶກສາ ພົບວ່າ: ປັດໄຈທາງດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແມ່ນປັດໄຈມີຜົນ ທີ່ເຮັດໃຫ້ການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດນັ້ນເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບການຄົ້ນຄ້ວາຂອງ Broadman & Sun, Dai Pingsheng, Dai Shugeng ແລະ Soudthida.H ທີ່ສຶກສາພົບວ່າ ປັດໄຈ ດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ລະບົບການຂົນສົ່ງ ທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນ ມີຜົນຕໍ່ການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດ. ສະນັ້ນ, ການທີ່ລັດຖະບານເອົາໃຈໃສ່ໃນການປັບປຸງລະບົບໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ລະບົບການຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການຂົນສົ່ງ ໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ-ປອດໄພ ໄດ້ມາດຕະຖານ ກໍ່ແມ່ນເປັນການສ້າງເງື່ອນໄຂໃນການດຶງດູດການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດເຂົ້າມາລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ.

ຈາກການສຶກສາ ພົບວ່າ: ປັດໄຈທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແມ່ນ ປັດໄຈມີຜົນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດຫຼັງໄຫຼເຂົ້າມາໃນປະເທດນັ້ນເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບການຄົ້ນຄ້ວາຂອງ Tompkins, Browning and Chapman. ສຶກສາພົບວ່າ: ປັດໄຈ ດ້ານຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ເປັນປັດໄຈທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍຕໍ່ການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດ. ສະນັ້ນ, ລັດຖະບານຄວນເສີມຂະຫຍາຍລະບຽບການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນໃຫ້ມີເຂັ້ມແຂງ, ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ສ້າງສິ່ງທົດແທນໄດ້. ເພາະການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດ ໂດຍສະເພາະຈາກ ສປຈີນ ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນສຸມໃສ່ການລົງທຶນດ້ານພະລັງງານ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ ເຊັ່ນ: ການຜະລິດໄຟຟ້າ, ການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່, ອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ກະສິກໍາ.

5. ສະຫຼຸບ

ໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນ ປະກອບມີ 3 ປັດໄຈຫຼັກທີ່ສໍາຄັນ ຄື: ປັດໄຈທາງ ດ້ານເສດຖະກິດ, ປັດໄຈທາງດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ປັດໄຈທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ທີ່ມີຜົນ/ອິດທິພົນຕໍ່ການລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ ທີ່ມີລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ $0.05 = 95\%$.

6. ຄໍາຂອບໃຈ

ຂໍສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນ ແລະ ຄໍາຂອບໃຈມາຍັງ ຄະນະນໍາມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸພານຸວົງ ທີ່ໃຫ້ໂອກາດໃນການສະນໍາສະເໜີຜົນງານການຄົ້ນຄ້ວາໃນຄັ້ງນີ້ ແລະ ຂໍຄອບໃຈມາຍັງໝູ່ເພື່ອນມິດສະຫາຍ ແລະ ທີມງານ ທີ່ໃຫ້ການສະນັບສະໜູນ, ແນະນໍາ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນໃນການວິໄຈຄັ້ງນີ້.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

- Losch, A. (1954). *Economic of Location*, New Haven and London: Yale University Press.
- Isard, W. (1956). *Location and Space-Economic*, MIT press.
- Louis T, Wells Jr. (1983). *Third World Multinationals: The Rise of Foreign Investment from Developing Countries*. Cambridge, MA: MIT press.
- Broadman H.G. and Sun X. (1997), “The Distribution of Foreign Direct Investment in China” World Bank, Policy research, Working Paper: 1720.
- Wells, L. (1998). Multinationals and the Developing Countries [J]. *The Journal of International Business Studies*, 29(1): 45-66.
- ZHANG Xian, ZHOU Yong (2007), “The Effecting Foreign Direct Investment on My Country's Energy” [J]. *The Journal of Quantitative & Technical Economics*:101-108.
- DAI Shugeng, DAI Pingsheng (2008), “Analysis of Spatial Association and Influence Factors of Investment Area for Taiwanese

in China Mainland” [J]. The Journal of Taiwan Research Quarterly,102(4): 48-55.

Soudthida Hoongsengpha and Min Zhu (2014). "Factors affecting foreign direct investment in Laos [J]. Uttaradit Rajabhat University Academic Journal of Thailand 2014, 4(1): 376-385.

H. Soudthida, (2015). Factors Affecting of Chinese Companies to Invest in Laos and Correlate Investment Intentions. Doctoral Dissertation of Enterprise Management. Southwestern University of Finance and Economics.

ຕາຕະລາງ1: ຜົນການວິເຄາະສະຖິຕິ Chi-square ດ້ວຍ Omnibus Tests

		Chi-square	df	Sig.
Step5	Model	98.936	3	0.000

ຕາຕະລາງ 2 ການກວດສອບຄວາມເໝາະສົມຂອງແບບຈາລອງ (Goodness of fit)

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
5	109.816 ^a	0.396	0.605

ຕາຕະລາງ 3: ການຈາແນກຕົວແບບການພະຍາ ກອນ.

ຄ່າສັງເກດ (Observed)		ການພະຍາກອນ (Predicted)		
		ການເລືອກລົງທຶນ		ເປີເຊັນຄວາມຖືກຕ້ອງ
		ບໍ່ເລືອກ	ເລືອກ	
Y	ບໍ່ເລືອກ	0	44	0.00%
	ເລືອກ	0	152	100.00%
ເປີເຊັນລວມ				77.60%